

stri. Jeg skal i den Anledning tillade mig at oplyse, hvilken Nytte en saadan lille Laaneforening kan gøre. Ved at stille en Garantifond paa 1,500 Kr., som den Skrikkeke Fond havde skænket [Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk, opnaaede en saadan Forening hos en her-værende Bank et Laan paa 10,000 Kr. Disse Penge udlaantes i Smaasummer paa indtil 500 Kr. til Smaahaandværkere og til smaa industridrivende til Anskaffelse af Værktøj og Maskiner. Laanet bliver selvfølgelig først givet efter en meget omhyggelig Undersøgelse af Laantagerens Vederhæftighed, og de, der have modtaget Laanet, ere under en stadig Kontrol; de afdrage og forrente Laanet i Løbet af 10 Aar. Det er næppe rimeligt, at den Bank, der har givet dette Laan, vil komme til at lide noget Tab. Den har baade Rente af Garantifonden og selve denne at falde tilbage paa. Det kan maaske vare lidt længe, hvis enkelte af Laantagerne ere uvederhæftige, men til sidst vil Banken dog faa sine Penge igen. Virksomheden er 3—4 Aar gammel, og det er hver Gang lykkedes Fællesrepræsentationen at faa et nyt Laan ved Hjælp af en ny Garantium paa 1,500 Kr. Jeg nævner denne lille Forskudsforening, fordi de mange Laanbegæring har vist, at der er meget stor Trang til Stede hos disse Smaakaarsfolk. Jeg vil haabe, at naar denne Sag kommer i Udvalg, vil man der i Stedet for dette ubestemte Udtryk i § 1: „andre lignende Formaal“, vedtage, at der indføres en ny Bestemmelse: „til Forskuds- eller Laaneforeninger for Industri og Haandværk“. Som Repræsentant for disse Erhverv vil jeg sætte Pris paa, at det høje Ting vil tage Hensyn til mine Udtalelser og vedtage det af mig foreslaaede eller noget lignende. Det vilde dog ikke hjælpe os meget, hvis det Udvalg, der er nedsat angaaende Lovforslaget om Jordlodder til Landarbejdere, ikke vil tage Hensyn til vore Ønsker. Jeg er bange for, at vi saa ikke ville faa nogen Del i Laanefonden, thi hvor intet er, har Kejseren mistet sin Ret. Jeg haaber, at Udvalget vil være moderat i sine Ønsker med Hensyn til, hvad det vil kræve til Landarbejderne. Jeg tror, der skyldes Byerhvervene, at der ogsaa ved Oprettelsen af en saadan Statslaanefond tages Hensyn til deres Interesser. Ja, det er selvfølgelig ikke alene paa dette Punkt, der er Grund til at bringe ny Forslag frem, der kan fremme Erhvervslivet for Haandværk og Industri. Der burde i det hele taget

ved Siden af denne stadige Hensyntagen til Landbointeresser ogsaa tages mere Hensyn til Byerhvervene. Det er jo saaledes, at hver Gang der er et Ønske fremme fra Landbrugets Side om at faa en Kommission nedsat om Spørgsmaal, der interessere Landbruget, tager vedkommende Minister straks Hensyn dertil. Sagen bliver saa drøftet i Kommissionen, og det er sjældent Tilfældet, at Regering og Rigsdag ikke senere tage Hensyn til de saaledes fremkomne Ønsker. Anderledes er det med Byerhvervene, med Industri, Haandværk, Handel og Skibsfart. Jeg tror ikke, der til dem tages det Hensyn, som man skylder denne store Del af Befolkningen. Jeg vilde meget ønske, at den højtærede Indenrigsminister vilde tage under Overvejelse, hvad der kan gøres for disse Virksomheder. Det kan jo være, at det er for stor en Opgave at tage for paa en Gang i en Kommission, men jeg vil da særlig henlede Ministerens Opmærksomhed paa at undersøge, hvad der kan gøres til Fremme af Erhvervslivet for vore Smaakaarsfolk, vore Smaahaandværkere og smaa industridrivende. De ere sikkert lige saa trængende til Statens Hjælp som Landarbejderne.

Madsen-Mygdal: Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) talte om denne Statslaanefonds Opgaver og syntes, at de vare temmelig agrariske, det er væsentlig Formaal til Fordel for Landet. Der stod ganske vist til Slut: „til andre lignende Formaal“, og det ærede Medlem kunde ønske at vide, hvilke disse Formaal ere. Jeg glemte, da jeg første Gang havde Ordet, at svare derpaa og sige: det er ganske simpelt hen humane Formaal af lignende Beskaffenhed. Den ærede sidste Taler gik videre paa denne Bane. Han gik endogsaa saa vidt, at han fremsatte en Paastand som denne: at han ikke kendte noget til, at der gøres noget for Industri og Haandværk. Jeg ved nu ikke rettere, end at det ærede Medlem, hvis han vil tage sig for at gennemse Finansloven, vil finde mange Bevillinger, som gaa ud paa at gøre noget for Industri og Haandværk. Men for øvrigt vil jeg spørge det ærede Medlem: kender han noget Tilfælde, hvor jeg og mine Meningsfæller ikke have villet være med til at støtte Industri og Haandværk? Kender han noget Eksempel paa, at jeg og mine Meningsfæller i det hele taget ikke have villet være med til at gøre godt for Købstadarbejderne lige saa vel som for Landarbejderne. I øvrigt skal